

מפזורה למדינה*

על תפיסתו הנכונה וחוש המידה שניתן בהם
המחבר. הספר מסיים בראשית הסופה הג'
דולה של עליית היטלר לשלטון.

שלא כבספרים אחרים, מהם בהוצאות
רשמיות מכובדות — אין המחבר, הנמנה
עם חברה הוותיקים והמסורים של מפלגת
פועלי ארץ ישראל, מנסה להעלים או לטשטש
את זכות הראשונים למחולליו של מה
שזאב זיבוטינסקי קרא בזמנו הספורט הלא-
מי שלנו, דהיינו, העלאת יהודיים לארץ
על אפם — ומתחת לאפם של הבריטים
השולטים; זכות המסורה לאנשי בית-ר'
עוד בטרם קם האירגון הצבאי הלאומי המ'
אוחד ושלפני התפלגות „ההגנה הימנית“
ב-1937 ולוחמי „חירות ישראל“ ב-1940)
כמביאי האונייה ה„בלתי ליגאלית“ הרא-
שונה.

מר אוליצקי הגן על אמת זו, עליה עמד
במחקר לכתובת ספרו, בפולמוס שעורר
בזמנו על עניין זה עם הופעתו, שואל
אביגור, מאנשי עלייה ב', על דפי העתונות
ההסתדרותית.

ישרות לב ואופי זו מצד אדם שבטיקרו
אין לו יחס חיובי לא לאצ"ל וללח"י ראוי
שילמדו ממנו רבים וגדולים.

לשון הספר היא מדוייקת, בסיסית ועסי-
סית כאחד, תוכנו מאלף, מקיף ושפע תצ-
לומים בו, מפות ומיסמכים מעניינים. לא
רק ספר מדרגת רפורטאז'ה-היסטורית כאן,
אלא ספר-עדות, שגדולה חשיבותו הן במדי-
נת ישראל, שמרבית עוליה מתחילים את
ה„היסטוריה“ שלה ביום שכף רגלם דרכה
בארץ, והן בגולה, שכה מעטים בקיאים
בתולדות דברי ימים אלה. ומטעם זה ראוי
הספר שיתורגם אנגלית, כדי שקוראי לועזית
יעמדו על פשר הימים שקדמו ליסוד מדינת
ישראל, ימי „המדינה בדרך“.

יניץ רמגל

הספר על תולדות הישוב בין שתי מלח'
מות עולם, מעיד כמה עדים לכזי מה
עשוי להתגבש בידי האמונות של עתונאי-
חרץ, חומר „ציוני-ארכיוני“ ששולי תקופתו
עודן נוגעות בנו לפני שהרחקנו לאותו
ממד היסטורי שניתן לרוש בו מתוך אר-
בייקטיביות של בני דור אשר לא עמדו
במסות בגופם.

הספר פותח בחיבור הנסיונות הראשו-
נים לפריצת חומות ירושלים מבפנים —
פרשת ה„כוללים“ השונים, „השומר“, הת-
נועה הלאומית הערבית, הגדעונים. מהם הוא
עובר לימי מלחמת העולם הראשונה ובוא
האנגלים. פרק נאה במיוחד הוא „יהודה
הלוחמת“ על קרבות גאליפולי והגדוד
העברי ובצל שלום ורסאי“.

אוליצקי מתיר את פקעת היחסים המפר-
תלים שבין המעצמות השולטות במזרח
התיכון עם תום מלחמת העולם הראשונה.
מאורעות תרפ"ט ותאגי אמין, ששמו נד'
כר שוב לאחרונה עם מות הלורד הרברט
סמואל — זוכים לפרק משלהם, דבר המעיד

* מפזורה למדינה, יוסף אר-
ליצקי, הוצ' אחיאסף, ירושלים 551 עמ'.